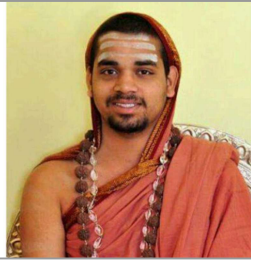

Voice of Jagadguru

advaitam paramanandam

an e-magazine on advaita

अनुग्रह भाषणम्

मंदिरात देवाची उपासना

आपण देवाला सर्वत्र आणि प्रत्येक गोष्टीत पाहू शकतो. आपण त्याच्याशिवाय कोणतेही ठिकाण किंवा वस्तू ओळखू शकत नाही. तो शाश्वत आहे; त्याच्यात, त्याच्या भूतकाळात, वर्तमानात आणि भविष्यात कोणताही बदल नाही.

ईशानो भूतभव्यस्य स एवाद्य स उ श्वः !

प्रत्येकाने त्याच्यावर भक्ती ठेवली पाहिजे आणि भगवद्गीतेसारख्या शास्त्रांनी दाखवलेल्या मार्गावर आपले जीवन जगले पाहिजे. आपण त्याच्या विविध रूपांची आणि नावांची प्रार्थना, ध्यान आणि पूजा करतो, परंतु ती सर्व त्याचीच रूपे आहेत. रूपांमध्ये

किंवा नावांमध्ये कोणताही भेद नाही. आपल्या भक्तीच्या आधारावर भगवान आपल्यावर कृपा करतात.

प्रश्न असा निर्माण होतो की, जेव्हा देव सर्वत्र आहे, तेव्हा आपण मंदिरात त्याची प्रार्थना का करतो? तो फक्त मंदिरातूनच कृपा करेल का? याचे उत्तर असे की, "तो सर्वत्र असला तरी, मंदिरातील विग्रह (मूर्ती) पासून होणारा सानिध्या, प्रभाव विशेष आहे. कुंभबिषेकामानंतर, मंदिरातील विग्रहाला विशेष शक्ती (शक्ती) प्राप्त होते. आनंदाने तो सर्व भक्तांवर कृपा करतो." श्री आदि शंकरा भागवतपाद आपल्या भाष्यात अनेक ठिकाणी या ओळी उद्धृत करतात:

सर्वगतोऽपीश्वरस्तोपास्यमानः प्रसीदति! सर्वगतस्यापि ब्रह्मण उपासनार्थः प्रदेशविशेषपरिग्रहो न विरुध्यते !

त्यामुळे मंदिरात देवाची पूजा करणे चुकीचे नाही. ते एक श्रेष्ठ कर्म आहे.

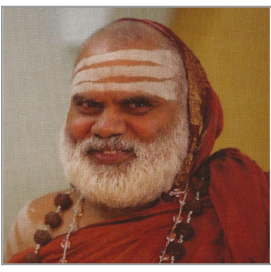
भागवत असे म्हणतात:

अर्चादावर्चयेत्तावदीश्वरं मां स्वकर्मकृत !

यावन्नवेद स्वहृदि सर्वभूतेष्वस्थितम् !!

भगवान म्हणतात, "जोपर्यंत मनुष्याला माझा साक्षात्कार होत नाही, तोपर्यंत त्याने दररोज आपले कर्म करावे आणि माझ्या मूर्तीची पूजा करावी." हे सत्य जाणून, जरी देवाला कोणतेही रूप नसले तरी, त्याचा साक्षात्कार होईपर्यंत त्याची मूर्तीपूजा करणे आवश्यक आहे.

We submit our efforts at the Lotus feet of Jagadguru Śankarācārya His Holiness Mahāsannidhānam Śrī Śrī Śrī Bhārati Tīrtha Mahāswāmiji and Jagadguru Śankarācārya His Holiness Sannidhānam Śrī Śrī Śrī Vidhuśekhara Bhārati Mahāswāmiji

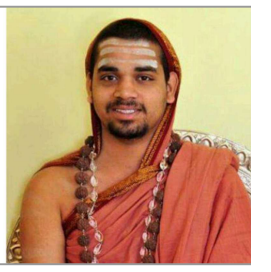

Voice of Jagadguru

advaitam paramanandam

an e-magazine on advaita

हस्तामलकस्तोत्रम्

मनश्चक्षुरादेर्वियुक्तः स्वयं यो

मनश्चक्षुरादेर्मनश्चक्षुरादिः ।

मनश्चक्षुरादेरगम्यस्वरूपः

स नित्योपलब्धिस्वरूपोऽहमात्मा ॥ ७॥

मी तो 'आत्मन्' आहे, जो नित्य चेतनाच्या स्वरूपाचा आहे; जो मन, नेत्र आणि इतर इंद्रियांहून भिन्न आहे, परंतु जो स्वतःच मनाचे मन, नेत्राचा नेत्र, श्रोत्राचे श्रोत्र इत्यादी आहे. तथापि, तो मन आणि इंद्रियांना अगम्य आहे.

य एको विभाति स्वतः शुद्धचेताः

प्रकाशस्वरूपोऽपि नानेव धीषु

शरावोदकस्थो यथा भानुरेकः

स नित्योपलब्धिस्वरूपोऽहमात्मा ॥६॥

आत्मतत्त्व हे स्वयंप्रकाशित असल्याने, ज्यांची मने पूर्णपणे निर्मळ झाली आहेत, अशांना ते स्वतःच्याच तेजाने प्रकाशित होताना प्रतीत होते. आत्मतत्त्व हे एकच असले, तरी वेगवेगळ्या बुद्धींमध्ये ते अनेक आणि भिन्न स्वरूपांत भासते; अगदी त्याचप्रमाणे, सूर्य हा एकच असूनही, पाण्याच्या वेगवेगळ्या भांड्यांमध्ये त्याचे प्रतिबिंब पडल्यास तो अनेक असल्यासारखा दिसतो. मी तोच आत्मा आहे, जो नित्य चैतन्याच्या स्वरूपाचा आहे.

यथाऽनेकचक्षुः-प्रकाशो रविर्न

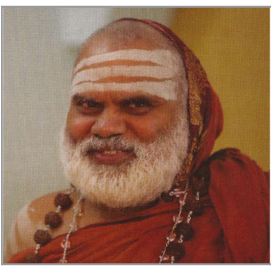
क्रमेण प्रकाशीकरोति प्रकाशयम् ।

अनेका धियो यस्तथैकः प्रबोधः

स नित्योपलब्धिस्वरूपोऽहमात्मा ॥ ७॥

ज्याप्रमाणे सर्व नेत्रांना प्रकाश देणारा सूर्य प्रकाशित वस्तू एकामागून एक अशा क्रमाने कोणाही एका व्यक्तीला दाखवत नाही (तर सर्व नेत्र एकाच वेळी पाहण्यास समर्थ असतात), त्याचप्रमाणे केवळ एकच असलेला 'आत्मा' सर्व बुद्धींना एकाच वेळी चेतना प्रदान करतो.

(Will Continue...)

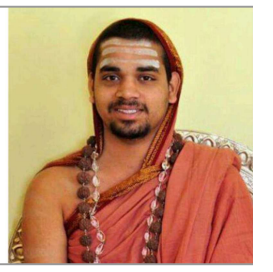

Voice of Jagadguru

advaitam paramanandam

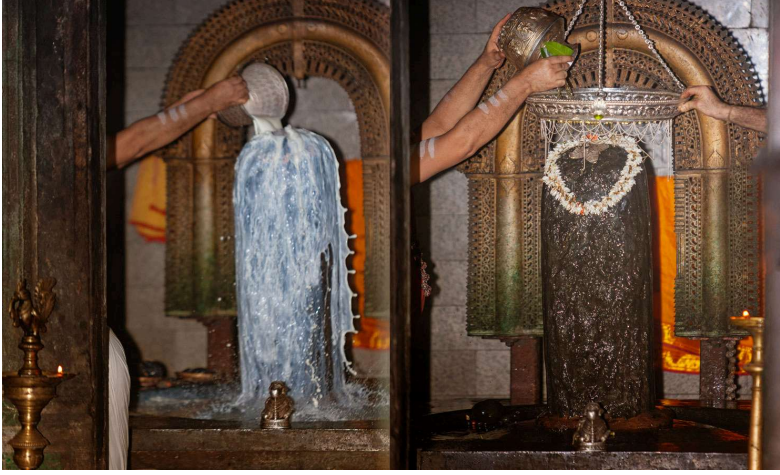

an e-magazine on advaita

शृंगेरीचे पवित्र उगम (THE SACRED ORIGINS OF SRINGERI)

दिव्य चिंतनाकडे पुनरागमन

आपल्या ऐहिक कर्तव्यांमध्ये समाधान लाभले असूनही, महर्षींना आपल्या मूळ अरण्यात आणि तेथील पवित्र वातावरणात परत जाण्याची एक अनावर ओढ जाणवली. आपले उर्वरित आयुष्य दिव्य चिंतन आणि उपासनेत व्यतीत करण्यासाठी त्यांनी तिथेच निवृत्ती स्वीकारली.

जेव्हा त्यांनी आपला मर्त्य देह त्यागण्याची वेळ आली, तेव्हा प्रत्यक्षदर्शींनी त्यांच्या शरीरातून एक तेजोमय प्रकाशरेषा बाहेर पडताना आणि त्यांनी अत्यंत श्रद्धेने उपासना केलेल्या

'शिवलिंगा'मध्ये विलीन होताना पाहिले—हे शिवलिंग म्हणजे त्या निराकार परमतत्त्वाचेच प्रतीक होते.

पवित्र स्मारके

किग्गा येथील 'शृंगधारी शिवलिंग'

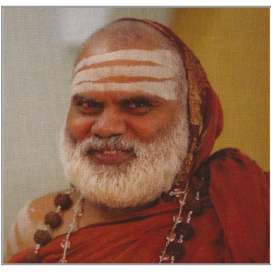
महर्षी ऋष्यशृंग यांनी ज्याची उपासना केली होती, ते हे अद्वितीय शिवलिंग किग्गा (शृंगेरीपासून ७ कि.मी. अंतरावर) येथील मंदिरात स्थित आहे. या शिवलिंगाच्या माथ्यावर एक वैशिष्ट्यपूर्ण 'शृंग' (शिंंग) असून, ते महर्षी ऋष्यशृंग यांच्या दिव्य विलीनीकरणाची साक्ष देते. आजही भाविक या पवित्र स्थळाला भेट देऊन या शिवलिंगाची पूजा-अर्चा करतात.

महर्षी विभांडक यांनी ज्या शिवलिंगाची उपासना केली होती आणि ज्यामध्ये तेही अंतिमतः विलीन झाले, ते शिवलिंग शृंगेरी येथील एका मध्यवर्ती टेकडीवर विराजमान आहे. 'malahanikareshwara'—अर्थात "आत्म्यातील मलिनतांचा नाश करणारा"—या नावाने ओळखल्या जाणाऱ्या या पवित्र तीर्थक्षेत्राची भाविक आजही मोठ्या श्रद्धेने पूजा-अर्चा आणि आदर-सन्मान करतात.

ही पवित्र स्थळे आणि या कलात्मक ठेवांनी युक्त वास्तू आजही भाविकांना आणि तीर्थयात्रींना प्रेरणा देत आहेत; तसेच, शृंगेरीला तिचे नाव आणि शाश्वत पावित्र्य बहाल करणाऱ्या त्या महर्षींचा गहन आध्यात्मिक वारसा त्या आजही जिवंत ठेवत आहेत.

Courtesy : www.sringeri.net

(Will Continue...)

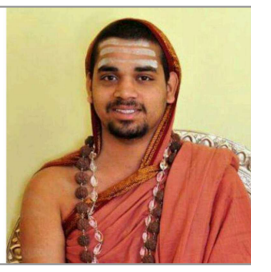

Voice of Jagadguru

advaitam paramanandam

an e-magazine on advaita

Our Website link : <https://www.voiceofjagadguru.com/>

Telegram Channel : <https://t.me/voiceofjagadguru>

Instagram Channel :

https://www.instagram.com/stories/voice_of_jagadguru_voj/3601249542534134684?igsh=MW90YW13N2c5b2hqaA==

WhatsApp Community Channel: <https://chat.whatsapp.com/Ly4wlaTu8Kc3sjjEYU8KGu>

YouTube Channel : <https://youtube.com/@jagad-guru-channel?si=brkLFqiz8sZJ6UII>

Editorial Board		
Sri P A Murali	Hon' Advisor	Administrator & CEO, Sri Sringeri Mutt & It's Properties, Sringeri
Sri S N Krishnamurthy	Hon' Editor	Sri Sringeri Mutt, Sringeri
Sri Tangirala Shiva Kumara Sharma	Hon' Editor	Sri Sringeri Mutt, Sringeri
Sri B Vijay Anand Smt B Srimathi Veeramani	Web Director Web Asst Director & Chief Editor	Coimbatore Tirunelveli
Sri K M Kasiviswanathan	Hon' Editor	Tirunelveli
Sri Vivek Godbole and Team	Translator/writer	Satara, Maharashtra